

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

"V edinosti je moč".

"EDINOST"
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece f. 3.—, za pol leta f. 6.—, za leto f. 12.—, za vse leto f. 18.—. Naročnine se plačujejo naprej na naročbe brez priložne naročnine se uprava ne ozira. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., izven Trsta po 4 nč.

Oglaš se računa po tarifu v petih: za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravitelj ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst. Odprište reklame se plačujejo po prosti poštini.

Črtice iz zbornice poslancev.

(Dalje.)

Banket večine v — slovo!

Nemški opozicionalci so si prizadevali, da onemogočijo sleherno delo v parlamentu in pričakovali so menda, da se zasedanje zbornice odloži; toda iznenadilo jih je, jako iznenadilo, ko so čuli, da je zasedanje zaključeno. Med odloženjem in zaključanjem je velika razlika. Zasedanje se odloži vsako leto, zaključilo pa se je samo enkrat, leta 1869. Sicer se pa vsaki 6 let razpusti državni zbor. Po zaključanju je pretrgano delo državnega zbora. A ko se je zopet sešel leta, treba na novo voliti predsedništvo, odseke, poročevalce, vse. Vsi predlogi, ki so bili stavljeni v prejšnjem zasedanju, so kakor da ne bi bili stavljeni. Dokler se ne snide zopet državni zbor, poslanci ne uživajo imunitete, to je, more se jih preganjati sodno, brez posebnega dovoljenja zbornice, kakor vsacega drugega državljanca.

Zlasti to peče liberalce, ker bi sicer mogli brezmerno hujskati Nemce, in to čisto neopravičeno. Postopanje opozicijonalnih Nemcev je zblizalo jednega k drugemu tudi člene in skupine v večini. V kolikor niso bile poprej trdne zveze med njimi, utrdile so se potem še bolj.

To trdnost kaže zlasti odločno in dostojanstveno izrečena izjava Jaworskega v imenu večine. Večina je trdna, je zložna v načelih, toliko proti manjšini, kolikor tudi proti vladi, ako treba.

Obveščena o tem, kar se imazgoditi, priredila je večina banket, na katerem naj bi se poslovili in pozdravili nje členi — in da dajo duška svojim čustvom zločnosti in trdnosti.

Na čelu mize je sedel častni stavec, Poljak vitez Javorški. Povdarjal je mladeniškim tonom in odločnostjo, s katero se odlikuje, da je vzajemno delo večine nje najtrdnjša vez, ter je pozval na trikratni „živio“ Njegovemu Veličanstvu. Češki velikaš grof Palffy je izrazil nado, da se večina zopet snide v novi moči in stari zvestobi, da ne

odstopi niti koraka od svojih načel ter je nazdravil nje voditelju se sivo glavo ali mladeniškim ognjem: Javorskemu. Načelnik katoliške ljudske stranke, baron Dipauli je povdarjal, da tudi napadi na predsedništvo drže večino skupaj nerazdružno, ter je nazdravil predsedništvu. Podpredsednik Abrahamovič je obžaloval, da je predsednik še bolan; zahvalil se je na zdravilci predsedništvu ter dvignil čašo za pravi parlamentarizem. Tudi drugi podpredsednik dr. Kramar se je zahvalil na zdravilci ter je nazdravil večini na tem, da hoče pravičnosti nasproti vsem narodom monarhije. Njemu je osebno drago, da je za tako pravičnost tudi eden del Nemcev. Oni in vsa večina ne zahtevajo privilegijev, kakor jih zahtevajo opozicijonalni Nemci (In poleg istih tudi Italijani!), ampak zahtevajo le jednake pravice za vse. Trajno more zmagati samo jedno: velika, prava krščanska pravičnost! V imenu Mladočehov je tudi dr. Herold nazdravil večini, veseleči se na tem, da se je večina zopet našla: ne umetno, ampak naravno. Izrekel je željo, da bi vse skupine večine sestavljale trden zid in naglašal je, da je večina za tisto in tako Avstrijo, kakor se je razvijala, za Avstrijo, temelječo na avtonomiji narodnosti. Spominjal je tudi, da se je raztrinkala ona stranka, ki je imenovala samo sebe državno stranko, a sedaj je pokazala, da je razdejavna stranka; namerjal je na nemško-liberalno stranko, kateri je italijanska stranka v Primorju le podružnica. V ime slovenske krščansko-narodne zveze je dvignil čašo dr. Sušteršič na zvestobo skupin večine, ki se je utrdila v sed udrarcev opozicije. Brez volje te večine se ne bo moglo zgoditi ničesar, dokler bode ista zvesta sebi in svojim načelom. Posl. grof Dzedušicki se je ozrl v ime Poljakov na načrt adrese; rekel je, da združena desnica po svojih načelih vzdržuje monarhijo, na katere srečo dviga svojo čašo.

(Pride še.)

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši.

145

ROMAN.

— Francoski pisatelj Alphense Daudet, preložil Al. B. —

Risler se ga ni upal izpraševati dalje.

Ko sta v zadregi molčala sedela drug drugemu nasproti, je vojaška godba pod vrtnim drevjem pričela svirati italijansko operno ouverturo, jedno izmed tistih veselih skladb, ki so takorekoč ustvarjene za milo nebo in javna šetališča, in katerih veseli glasovi se družijo s čivkanjem lastov in biserečim se pljuskaujem vodometov. Bučna plehata glasbila so v svezem nasprotju s tihimi, soparnimi poletnimi dnevi, ki v Parizu človeka tako upehajo, njih glasovi so jedino, kar vzbuja pozornost. Daljnje ropotanje vozov, vrisč otrok, korake šetalcev požirajo ti poživljajoči zvončni valovi, ki so Parizanu ravno tako potrebni, kakor vsakdanje škropljenje njegovih šetališč. Človeku se zdi, da krepe in poživljajo vse na okrog, trudne cvetice, prašno drevje, od vročine trudne in obledele obraze, vse gorje, vse trpljenje velikega mesta, ki žalostno, samo v se zgrudeno počiva po klopih na okrog — ravno tako kakor se zdi, da zrak napolnjen veselih zvokov, dobiva novo življenje. Videlo se je tudi ubogemu Rislerju, kakor bi odnehovala napetost njegovih živcev.

„Kako dobro dé človeku, ako sliši malo godbe!“ je rekel svetlih oči in tiho je pristavil: „Srce mi je težko, stari prijatelj... ko bi vedel ti...“ Molčé, s komolci podpirajoča se sta sedela pri oknu, med tem ko se jima je servirala kava. Slednjič je umolknila godba; vrt se je praznil; dnevna svetloba se je dvigala z hišnih oglov proti streham ter pošiljala zadnje žarke oknom podstrešnih sobic, lastovice v strešnih koritih, stiskajoče se druga k drugi, pa so, posiljavajoče se, pozdravljale dan z zadnjim čivkanjem.

„Reci, kaj naj počneva sedaj?“ je vprašal Planus, ko sta ostavila gostilno.

„Kar hočeš...“

Čisto blizu, v prvem nadstropju neke hiše v Rue Montpensier je bil café chantant, kamor je vrelo mnogo ljudi.

„Ali naj greva gori?“ je vprašal Planus, ki je na vsak način hotel premagati prijateljevo otožnost; „pivo je izvrstno.“

Risler se je dal pregovoriti; že pol leta ni pil piva.

Stopila sta v nekdanjo, v koncertno dvorano izpremenjeno gostilno. Odstranili so bili pregradne stene treh velikih, skupaj držečih se sob, katerih strop so sedaj nosili pozlačeni stebri, ki so bili v mavriškem slogu okrašeni z rudečimi in svetlomodrimi barvami, majhnimi polmeseci in turbani.

DOPISI.

Iz Tolmina dne 3. julija 1897. (Izv. dop.)

[Slavnemu c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v primerno uvaževanje]. Slehernemu poznavalcu naših razmer mora biti znano, kako akutno je postalo v zadnjem času agrarno vprašanje tudi v soški dolini in poleg drugih listov je tudi „Edinost“ že razpravljala o tem v posebnih člankih.

V resnici jeli so se sedaj zanimati za tužne razmere našega kmeta tudi poklicani dunajski faktorji in človek bi sodil po svoji skromni pameti, da bo to zanimanje posebno dobrodelno uplivalo na pristojno delavnost naših domačih oblasti.

Žal, da nam je danes poročati o dejstvu, ki je moralo močno omajati to opravičeno nadejo, o dejstvu, tako nerazumljivem, a hkrati toli kvarnem uspešnem delovanju na kmetijskem polju, da se nam vidi potrebno, isto javno in najodločneje grajati ter zahtevati odpomoči. In to dejstvo pregrešil je naš slavn c. kr. okrajni šolski svet. Evo dokaz! Največje zanimanje in najintenzivnejšo delavnost za povzdigo kmetijstva v našem okraji pokazal je v zadnjem času — tega mu ne more odrekati tudi neprijatelj — tukajšnji ljudski učitelj g. A. V. On si je stekel največjih zaslug za naše mlado, a že krepko razvijajočo se sadjarsko društvo, bil je uzorno delaven za ustanovitev oz. prustrojitev mlekarskih zadrug, poučeval je ljudi ustno in pismeno, kjerkoli mu je bila dana prilika; s kratka, žrtvoval je čas in delo iz gola, nesebične ljubezni do stvari. A ni obstal pri tem. Uvidevši, da je naše mlekarstvo in sirarstvo, ta glavni vir kmetijskega dohodka v naši dolini, še na tako nizki stopinji, da mu je zaprt širši trg, da torej treba v tem pogledu ljudstvu temeljitega pouka slej ko prej, podal se je v minoli zimi, izposlovavši si zakoniti dopust in neznatno podporo, na slovit sirarski tečaj v San Michele na Tirol.

Navzlic zgodnji uri so bili prostori prenapolnjeni, in že na pragu se je zdelo človeku, da se zaduši, ko je videl od ljudij zasedene mize in v ozadju, na pol od stebrov zakrito tolpo bel oblečenih ženskih postav, gnetečih se na prizorišču.

Prijatelja sta težko dobila prostora; slednjič sta sedla za stebel, ki jima je zakrival polovico odra. Ta čas je stal spredaj na njem lep gospod v črnem fraku in rumenih rokavicah, z lepo počesanimi in namazanimi lasmi. Pel pa je s tresočim glasom:

„Vi levi zlatogrivi, ne silite tako!“

Nazaj od moje črede, jaz čuvam jo skrbno-o-o.“

Občinstvo — mali trgovci tega predmetja z ženami in hčarami — je bilo vidno zadovoljno, posebno družbe ženski del. Saj je bil res pravi idejal vseh štacunskih sanj, ta lepi pastir iz puščave, ki je tako odločno ogovarjal leve in pasel svojo čredo v društveni obleki. Ukljub svojim malomestnim navadam, skromni opravi in običajnemu smehljanju štacunskih prodajalk so vse te dame pograbile čustveno vado ter koprneče poglede streljale v pevca. Smešno je bilo videti, kako zaničljiv in skoro preteč je bil ta pogled, ako se je uprl v soproga, ubogega soproga, ki je sedel svoji ženi nasproti in mirno pil časo piva.

(Pride še.)

skem, kateri je dovršil z odličnim uspehom — to pa po ogromni večini ob lastnih stroških. Pridobil si je tam tudi znanje odličnih avstrijskih kmetijskih strokovnjakov in od pristojne strani stavila se mu je laskava ponudba, naj bi v slovenskem jeziku spisal posebno knjigo o sirarstvu, kar je tudi obljubil z veseljem. Spomladi se ga je potem vabilo od strani kmetijskega ministerstva, naj se udeleži še na Dunaji večdnevne „futterbankursa“, kar je tudi storil in sicer izposlovavši si za šolo substituta in zopet ob tako skromni gmotni podpori, da mu je bila tudi ta dopolnitev strokovnega znanja občutna gmotna žrtev. — Odlični pristojni krogi jeli so se zanimati za vztrajnega moža in mislilo se je že na ustanovitev zimskega tečaja v Tolminu, kateri naj bi vodil g. V. s pomočjo drugih strokovnjakov, kakor okrajnega gozdnega komisarja, okrajnega živinozdravnika itd. Dvomiti se ne da, da je ta ideja zdrava in lepa in da bi bil storjen z uresničenjem iste važen korak ter položen morda celo temelj — kamenj za ustanovitev stalne kmetijske šole v Tolminu, kakoršne že več let prosijo občine in okraj. Pripomniti pa je treba tu, da bi bil g. A. V. pri vsem tem delu in poleg istega vedno opravljal tudi svojo učiteljsko službo, da bi torej ista ne trpela prav nič. — S početka so res tudi šolske oblasti dobrohotno zlele na plemenito in požrtvovalno prizadevanje vrlega učitelja in g. predsednik okrajnega šolskega sveta mu je sporočil svoje priznanje celo v posebnem jako laskavem pismu.

Toda sedaj prihaja — katastrofa!

Gosp. Vrtovec je kakor izvoljeni zastopnik svojih stanovskih tovarišev tudi člen okrajnega šolskega sveta in kakor tak prizadeval si je po svojih močeh, da brani opravičene želje učiteljstva, čigar gmotni položaj je tu na Goriškem uprav — škandalozen. O teh razmerah črkajo vsled nebrojnih javnih pritožb že vrabci na strehah in le tisti poklicani faktorji, ki bi jedini lahko pomagali tem nevrednim odnošajem, tišče glave v posek liki ptič noj. Tudi v našem okrajnem šolskem svetu mora sedeti nekaj mož, ki ne kažejo v tej stvari potrebne, recimo, energije, in tako je prišlo, da je g. V. mesece in mesece zaman urgiral imenovanje definitivnimi tistih učiteljev in učiteljic, ki so že pred tremi oz. štirimi leti (!) položili izpit učiteljske usposobljenosti ter imajo vsled tega zakonito pravico do definitivnega imenovanja, od katerega naprej jim potem pristojajo petletnine. Z zarlačenjem teh imenovanj prištedi si torej okrajni šolski zalog za prihodnja leta par forintov na škodo mnogih učiteljev in v očigled takemu nevrednemu postopanju naj ne vzkipi kri zastopniku svojih, na ta način — recimo oškodovanih tovarišev!

In vzkipela je kri tu g. V.—u tako, da je v jedni zadnjih sej v ostrih in ogorčenih besedah ožigosal to nevredno „varčnost“. To je jedina pregreha, katere si je svest g. Vrtovec in še na to je — ponosen.

Kako se je poročalo o dotični seji tačas odsotnemu g. predsedniku okrajnega šolskega sveta, to nam sicer ni znano, pač pa ne moremo dvomiti več, da je zadnji g. A. V. prepovedal vsako nadaljnje delovanje na kmetijskem polju pod kaznijo premeščenja oz. celo izgube službe. Jaz ne poznam razlogov g. predsednika za to prepoved, ali jaz — obsojam iste! Kavzalne vezi med označenim postopanjem g. V.—a in njegovim požrtvovalnim kmetijskim delovanjem iščem zastonj, a tega tudi ne morem misliti, da bi bil hotel gosp. predsednik okrajnega šolskega sveta udariti stvar, ko je zadel človeka. Ako je učitelj V. sicer kaj zagrešil, naj se ga spravi v zakonito preiskavo, katere se pa on menda ne boji, ker je sam prosil za isto! Zategadelj dvomim po pravici, da-li ima slavni c. kr. okrajni šolski svet v tej zadevi tako čisto vest, kakor jo ima preganjani učitelj. Vsakako je absolutno neopravičena in krivična označena prepoved, naravnost perfidno pa je postopala ona dosihdob še neznana oseba, ki je g. V.—a napram odposlancema kmetijskega ministerstva, hoteča očitno podkopati mu pridobljeno zaupanje višjih krogov, obrekovala, da igra cele noči, da je s tem zadolžil svoje imetje, da se želi usiliti za župana tolminskega itd. Kdor pozna uzorno privatno in rodbinsko življenje g. V.—a, temu se mora studiti tako perfidno obrekovanje in po moji nemerodajni sedbi, bil bi poklican v prvi vrsti baš okrajni šolski svet, da v tem pogledu obrekovanega učitelja

kar najkrepkeje brani navzgor ter mu pribori primerno zadoščenje. S takim orožjem se ne bore pošteni.

Nadejamo se trdno, da uvidi zlasti tudi v prvi vrsti poklicani branitelj učiteljske časti, gosp. prvomestnik okrajnega šolskega sveta, in da razveljavi neutemeljeno, žaljivo in kvarno prepoved, ki se je zamogla roditi sploh le pod hipnim utisom slabe informacije. Vsako kaznovanje navedenega gospoda zaradi njegovega, v predstojećem popisanega postopanja moralo bi napraviti, ne gledé na opravičeno ogorčenje učiteljstva, v ljudstvu najslabši, vzdrževanje označene prepovedi in sploh oviranje njegovega kmetijskega delovanja pa celó utis, da gospóda v okrajnem šolskem svetu — najmileje povedano — kar nič ne razumevajo pravih potreb našega ljudstva in svoje lastne naloge, da nadvladujeta marveč tudi nad stvarnimi uvaževanji — osebnost in strast.

Iz vsega srca želimo že v interesu miru in sloge, da se nam prihrani ta žalostna perspektiva.

Dr. K. T.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 19. julija 1897.

O situaciji v Avstriji pišejo nekateri listi — a „Fremdeblatt“ jih dementira — da Badeni odstopi in se povrne na svoje prejšnje mesto kakor namestnik v Galicijo. V ministerstvu da nastane deloma prememba. Vendar so to sama domnevanja, kajti nič ni nejasnejega na svetu, nego je — situacija v Avstriji.

Svojim komunikéjem v „Fremdenblattu“ je vlada zvalila vso krivdo na nemškoliberalno stran na tem, da se niso mogla začeti pogajanja za spravo med Čehi in Nemci. Iz „Südsteierische Post“ posnemamo, da so opozicijski Nemci stavili nastopne pogoje: a) v zbornici poslancev naj se zasnúje nova večina; b) v novo večino naj se vsprejmejo vsi nemški liberalci in nacionalci, izvemši skupino Schönererjevo in socijalne demokrate; c) iz večine naj se izključijo vsi nemški konservativci, krščanski socijalisti kakor tudi Slovenci in Hrvatje; d) vlada naj izjavi na obvezan način, da ne izda jezikovnih naredeb za Hrvate in Slovence. Torej vladni listi sami so priznavali, da so bile zahteve Nemcev pretirane. Sedaj pa, ko so isti Nemci — odbiti, ker so bile njih zahteve pretirane — uprizorili ne le pretirane, ampak naravnost zločinsko agitacijo, sedaj je menda vlada postala mehkeja nasproti Nemcem. To sicer ne odgovarja ravno zahtevam zdrave logike, ali je resnično. Česar niso mogli doseči Nemci pred obstrukcijo in pred veleizdajskimi čini v Hebu, to so dosegli sedaj: dvojezični gimnazij v Celju je odpravljen. Vemo in slišimo, kako oficijozni listi ravno radi tega čina prepevajo vladi svoje dolžne slavospeve, češ: zbornica ni dovolila pokritja stroškov za to šolo, torej je vlada pokazala le svoje strogo konstitucionalno mišljenje, da je zaprla zavod in se tako pokorila volji zbornice. Tako je dolžnost vladam v konstitucionalni državi! — Vse to se lepo posluša in čita in podpisali bi tudi mi obema rokama, ako ne bi bilo že toliko, tem nazorom nasprotujočih preudicev, ako ne bi vedeli o nebroj slučajih, ko so se za razne vladi priljubljeni stvari zahtevali naknadni krediti, ako ne bi vedeli, koliko stvari se vendarle dogaja v nas proti izrečno izraženi volji parlamenta; in ako bi se ne spominjali, da je ravno grof Badeni večkrat že varijiral menenja, da vlada se ne more ponižati do vršiteljice volje parlamenta, da ona se ne daje voditi, ampak hoče voditi. Misleči na vse te preudice ne moremo drugače, nego da mislimo, da je odprava dvojez. gim. v Celju le kaplja olja, ki naj bi pomirilo besneče valovje nemškega obstrukcionizma, ali morda zlati mostiček, preko katerega naj bi se rešili nemški liberalci iz mučne situacije, v katero so zašli. Seveda so nemški listi toli „previđni“, da ne priznavajo tega čina vladinega kakor koncesijo nemški obstrukciji. Zlasti graška „Tagespost“ se dela, kakor da bi bila sedaj v večih skrbeh za svoje južnoštajersko nemštvo, nego je bila poprej, češ: slovenske paralelke na nemškem gimnaziju nam bodo še bolj nevarne. To je pač le taktički maneuver. Mi se ne čemo prepirati o tem, da-li je več vreden za nas samostojen gimnazij ali pa vsoprednice. To vprašanje tudi ne more alterirati resnice: da se nemška agitacija sme ponašati lepim načelnim vspe-

hom. To je gotovo, za nas popolnoma gotovo. Mi Slovenci bodemo morali poplačati vsaj jeden del računa nemške obstrukcije. Nejasna je splošna situacija v Avstriji, v nejasnem smo gledé tega, kar nam prinese morda že prihodnja jesen, ali gledé namer sedanje vlade pa je odprava gimnazija v Celju vendar nekoliko razsvetlila položnje. Zato soglašamo popolnoma z „Südsteierische Post“, da je za slovenske poslance prišla dolžnost, da na mnogoštevilnih shodih volilcev opišejo pojašnjeno političko položnje, ter da dajo avstrijsk odgovor na pruske provokacije!

O odpravi gimnazija v Celju govorimo na drugem mestu. Z Dunaja prihaja vest, da vlada namenuje sistemizirati s 15. septembrom začasno tri samostojne gimnazijske razrede, v katere vstopijo dijaki razpuščenega nižjega gimnazija. Dunajski listi pravijo, da so Slovenci za to, kar so izgubili, dobili bogato nadomestilo. To pravijo dunajski listi a mi, ki ne čutimo — „dunajski“, smo že daleč od menenja, da bi bili Slovenci dobili s tem kako nadomestilo. Predobro poznamo gospóda Gautscha in njegove — somišljenike!

Jez. se! „Narodni Listy“ pozdravljajo z veseljem predlog, naj se skliče vseslovenski shod in naznanjajo, da bi zastopniki češkega naroda porabili to priložnost, da dokažejo svojo solidarnost s Slovenci.

Nemci so že zdaj vsi izven sebe, ko shod niti šejni in grozé in preté, da ga preprečijo, ako bi tudi morali porabiti v to najhujša sredstva. Posebno se zaletavajo tudi v predlog glede ulaganja slovenskih ulog na deželni sodišču v Gradcu in pri okrajnih sodiščih na Štajerskem in pravijo, da bodo take uloge „zweifellos“ odbite. Mi pa pravimo, da je „zweifellos“, da so Nemcem v Avstriji začela goreti — tla pod nogami.

Različne vesti.

Občni zbor pol. društva „Edinost“. Naša pričakovanja so se spolnila — ne, nadkriljena so! Občni zbor minole nedelje je bil res impozanten poudeležbi in po načinu, kakor se je vršil. To je trebalo videti, kako je vibriralo v zbornici, ko je poslanec Spindlč slikal sedanje položnje in kako se je odobravanje dvigalo do navdušenja in se je na nekaterih mestih, ko se je tudi poslanec povspel na višek izražanja svojih čutil, povspevalo navdušenje do srčnih ovacij! Zborovalci so čutili, da imajo pred seboj resničnega zastopnika interesov naroda, a poslanec je videl, da ima za seboj narod! Zborovanje je trajalo od 9. ure pa do 1.15, a zborovalci so istim zanimanjem sledili zadnjega govornika kakor prvega vzlic tropiški vročini, ki je vladala v dvorani. Burno odobravanja so bili tudi opetovani govori deželnih poslancev, preč. g. dekana Kompareta in Ivana Nabergoja. Zlasti poslednji je bil ginen do solz na toli pristranih dokazih, da ga tržaški Slovenci še vedno smatrajo svojim — očetem. Državnozbornski mandat so mu izrgali, pode ga tudi iz deželne zbornice, ali iz src našega naroda ga ne iztrže — nikdo! On je naš in mi ostanemo njegovi. To so dokazali dogodki na občnem zboru minole nedelje. Tega razmerja ne premeni nobena sila. Predložene in velikim navdušenjem in soglasno so bile vsprejete resolucije: zahvala knezu Frideriku Schwarzenbergu, za premembo državnozbornskega volilnega reda za Trst in okolico, za izdajanje jezikovne naredbe za naše pokrajine, za premembo društvenih pravil in še več drugih. Jedno jako zanimivo in za naše razmere preznačilno je predložil posl. Kompare. Iz utemeljevanja smo izvedeli, da po — volji sl. vlade se letos nista mogla posvetiti dva bogoslovca. S to resolucijo je preč. g. Kompare povzročil pravo senzacijo. Tudi drugim utemeljevalcem resolucij so zborovalci pritrdjevali burno. To so bile argumentacije, katere je razumelo ljudstvo. — S poročilom pričnemo najbrže že v današnjem večernem izdajku.

Občni zbor „Edinosti“ knezu Schwarzenbergu. Predvčerajšnji občni zbor političnega društva „Edinost“ je vsprejel jednoglasno in velikim navdušenjem resolucijo, s katero se izreka zahvala knezu Bedřich-u Schwarzenbergu za njegov govor 4. t. m. v Českih Budejevicah. To resolucijo prinesemo v poročilu o občnem zboru. Za danes prinašamo le brzojavko, katero je odposlalo predsedstvo Edinosti takoj po občnem zboru na kneza in sicer v češkem jeziku:

Jeho Jasnosti
kníže Bedřich-u Schwarzenbergovi
Zámek Vorlík.

Politický spolek „Edinost“ v Terstě usnesel na dnešním valném shromáždění jednohlasně vyjádřit Vaši Jasnosti nejserdecnější díky národa slovinského a chorvatského s Přímostí za Vaši sympatické ryze slovanské slova 4. července v Č. Budějovicích pro lepší budoucnost našeho národa.

Národ náš je přesvědčen, že Vaše Jasnosti nikdy nezapomenou svým mohutným slovem podporovat jeho opravdivý boj pro svou existenci.

Mandíć, předseda.

V slovenském převodu se glasi ta brzovavka:

Njegovi Jasnosti

knezu Miroslavu Schwarzenbergu

Grad Vorlík.

Politické društvo „Edinost“ v Trstu sklenilo je na današnjem obědém zboru jednoglasno izraziti Vaši Jasnosti najserdecnější zahvalo národa slovenského in hrvatského na Primorskem za Vaše sympatické přístno-slovanské besedy 4. julijsa v českých Budějovicích za lepší budoucnost našeho národa.

Národ náš je osvedčen, že Vaša Jasnost nikdar ne pozabí Svojím mogočným hlasom podporovati njegov opravičen boj za svojo existenco.

Mandíć, předseda.

Njegovo Veličanstvo presvetli cesar sprejme prihodnji teden v Ischlu v avdiencijski ljublj. župana Ivana Hribarja, ki bo de poročal vladarju o zadnjem potresu.

Doktorjem bodo promovani tekom tega tedna ti le gospodje: modroslovca: Ferdo Jančar in Ivan Regen; medicína: Ivan Benedik in Anton Podpečnik. Čestitamo!

Kje so barbari? Nočemo zgubljati mnogo besed. Vsa dogodbica se da povedati na kratko, a je značilna, je grda, je grozna. Te dni se je vršila v Rovinju velika kazenska pravda. Jeden zagovornikov je bil tudi dr. Laginja. In ta velika pravda se je morala odložiti na prošnjo dra. Laginje in v soglasju z državnim pravdnikom, ker siromak Laginja ni mogel dobiti ni hrane ni stanovanja!

Take stvari se menda dogajajo le — med divjaki!!! In šli so dalje. Ker je župan dal zapreti par „poštenjakov“, katerim ni bilo zadosti, da je mož branitelj obtožencev moral stradati valed zdívanosti prebivalstva, marveč so se na ulici zasramovali siromaka, uprizarili so demonstracijo se v mestnem svetu odloženjem svojih mandátov. Kulturni, vsikdar poglaserokovičeni in na Dunaju toli oboževani dr. Bartoli pa je rekel, da se je dogodil „le qualche piccolo incidente“; laški listi pa trde z vso primerno nesramnostjo, da so ti čini v čast národu italijanskemu, ker da odgovarjajo národnemu kavalirstvu. Današnji „Piccolo“ pa še uorce brije iz dr. Laginje, češ, da je bil jako — zabavna figura!! Nikdo pa da ne sme tožiti Rovinjec, kajti ta dogodek da najmanje ne žali čuta — človečnosti.

Ta človeška bitja so pač že tako pokvarjena, da niti nimajo toliko kriterija, da bi mogli razločevati kaj je človeško, kaj nečloveško? — Med ljudmi, katerim je srce tako oledenelo in otópilo — med takimi ljudmi, o italijanski suroveži, iščite — barbarov!!! Mi smo se odvadili do dobrega nadejati se česa od vlade, ali po tem nesrečnem dogodku moramo postati recidivni ter vsiklikniti: nadejamo se, da bo de slavna vlada nekoliko drugače sodila o rovinjskem „človekoljubju“, nego sodijo laški listi in gladki, sladki, oboževani in vsikdar poglaserokovičeni — dr. Bartoli!! Obstrukcijisti na Dunaju so ustavili parlamentarno mašino z ropotanjem in kričanjem. V Rovinju so se vse drugi kaveljni: tam so svojim gaženjem človečnosti ustavili mehanizem — justice. Kje so barbari?!

„Ščavo“. Slovenci smo pohlevni ljudje, a pre-pohlevni ne smemo biti, ker to nas ponižuje pred drugimi, to nam je v škodo, — nasprotnik izkorišča našo pohlevnost v svoje namene, v svojo zabavo.

„Kdor ponižuje se sam, podlaga je tujčevi peti!“ Tega ne zabimo nikoli in nikjer! Naša ponižnost sama je kriva, da nam je tujec a petami, da nas preganja, smeši, tlači v pogibelj, ker mu ne znamo pokazati tudi one svoje prirojene nam čednosti, kateri se pravi — srčnost. Srčni moramo biti, tudi osorni, če treba, a — dostojni. Brutalnost nam škoduje, o tem smo prepričani več ko dovolj.

Kako je to prišlo, prasuje se človek nehoté, da se sme že vsaka ostudna italijanska baba, vsaki paglavac predrzniti, da obsiplje Slovence a psovko „ščavo“. Vemo, da je ta psovka prišla že tako v navado, da marsikaka lahonska capa niti ne ve, kaj izusti z isto. A za nas Slovence je ta psovka tako skrajno poniževalna, da bi se morali sramovati sami pred seboj, da se nam sme lučati v obraz, kajti s to psovko se izraža še mnogo več zaničljivega, nego se razume navadno. V to psovko polaga predrzniti italijanaš vse zaničevanje, ki more zadeti najnevrednejšo stvar na svetu, — stvar, po kateri se sme hoditi z nogami, po kateri se sme pljuvati, stvar, katera sodi na gnojišče, v smeti. Le poglejmo pouliško sodrgo, s kako nesramnim izrazom v svojem demoralizovanem obrazu izreka to psovko! In to si moramo dati reči mi, ki stojimo duševno in moralno za nebo visoko nad svojatjo!

Res je, da sodrga najraje maže tisto, kar je čisto, toda ako se čisti ne otrese blata, ki se meče nanj, postane res umazan sam. Zato je skrajni čas, da odvadimo italijanaše od te psovke in to na jako kategoričen način.

Vsikdar, kadar ti reče italijanaš „ščavo“, ne bodi len in pojdi ga tožiti! Globa 5 gl. ali zapor 48 ur ga že strezni, da se odvadi zmerjati. Ko se bodo množile tožbe in kazni, naveličali se bodo zmerjati ti — ljudje. Ako imaš priči žaljenju, navedi jih!

Na noge torej in otresimo se nesnage, ki se vali na nas od nevrednežev! Bodimo srčni, a — dostojni!

Za žensko podružnico v Trstu nabralo se je v kavarni „Commercio“ 76 kron.

Ciril-Metodov dar. Darovali so: Janez Jesenko profesor 10 kron, Anton Šorli 5, Ivan Klunc 1, J. Pretner 1, Pečenko 1, Štoka 1, Dr. Rybař 3, Jakić 3, Počivalnik 3, And. Čok 1, Pinter 1, Dr. Mat. Pretner 4, J. S. 2, brata Stepančič 10, Čanek 10, Mandíć 2, Dr. Gustav Gregorin 5. V spomin blagovestnikov naših daroval —j 3 krone, J. G. Vrbanov 3, Primožič 2 gl. in A. Goljevšček 3 krone.

Celjski občinski svet je naročil magistratu, naj stori vse zakonito dopustne korake, da se prepreči vsi slavnostni sprevedi v Celju o priliki otvoritve „Narodnega doma“ in blagoslovljenja zastave „Celjskega Sokola“ dne 7. in 8. avgusta t. l. Oj ti ubogi steber nemškega mosta do Adrije, ali se res že tako maješ, da se bojiš, da se — podereš, ako bi šli Slovenci preko tebe v sprevedu z zastavo?

Bu! „Ostdeutsche Rundschau“ grozi Slovincem s silo in napadi, ako bi se drznili, sklicati vseslovenski shod v Celji ali v Celovci. Oho! Ali je „Herenvolk“ prišel že do te točke? Kdo pa smo? Morda je ta grožnja pa že kar odmev vladnega nastopanja proti Germanom v Hebu? Za Heb bi se radi maščevali nad Slovenci? Ne boš! Ako vlada zabrani shod, ki ne bi bil protiaustrijsk, se bomo pokorili seveda. Ali mi se ne plašimo nemških groženj. Zdaj pa uprav nalašč!

Zavedajmo se! Kako da italijanaški element vleče na uho o vsaki priliki in pazi, kaj počnemo in govorimo Slovenci v Trstu, priča sledeča mična, a mirna dogodbica. Na vrtu neke slovenske gostilne zunaj Trsta sedela sta minole nedelje dva gospoda, Slovence, pri kupici vina. Pridružil se je jima priprost okoličan in menil nič tebi nič pomešal se v politični pogovor obeh gospodov in prašal: „Kaj pravite gospodje, ali obveljati volitvi Hortisa in Mauronerja, ali ne obveljati?“ Jel je pripovedovati nekaj stvari iz že dovolj znane volitvene mahinacije Italijanašev in prosil pojasnila o tem in onem. Gospoda sta mu obrazložila politično položenje v Trstu in Primorskem, potolažila ga, da čas ni več tako daleč, ko se bo de Slovincu tržaškemu godilo bolje; ali to sedanjó krizo da moramo še prebiti. Opominjala sta ga, naj stoji okoličan krepko na svojem národnem stališču, naj se ne gane ni za las od te zavesti, da je Slovinc ravno toliko vreden kakor Italijan. Zato se Slovenci ne smejo dati prodajati kakor bedna žival in to za ceno enega golaža ali liter vina, kakor se je to zgodilo že tolikokrat.

Resna, prepričevalna in mirna beseda gospodov je napravila globok utis na okoličana, a ne samo na tega, marveč še na nekoga drugega in baš iz tega se da sklepati, da je italijanstvo umetno na površju vzdrževana pena, a da je notri

v globočini srce in duš — vse nekaj drugega. Pri sosednji mizi pod trto sta namreč sedela mlada gospoda, katerima je bilo videti na lici, da sta Slovence, a da ju je obližala tista italijanska pena, ki leži kakor prozorna megla na Slovincstvu tržaškem. Krepko sta vlekla na ušesa ta važen in političen pogovor in opetovano sta pritrdjevala italijanski: „mostro che é vero!“ — Gospoda sta to opazovala zadovoljstvom in izercila iz tega uverjenje, da je treba samo krepke slovenske burje, in skoro izgine tista — pena, ki pretvarja sedaj prave Slovence v Trstu v smešne — bastarde.

V Rojanu je bilo včeraj izredno živahno. Praznovali so dvojni praznik: procesijo sv. Rešnjega Telesa in god cerkvenega patrona. Z mnogih hiš so vihrale zastave, na večer pa je bila razsvetljava. V krični konsumnega društva je prepevalo mnogo pevcev društva „Adrija“. Ljudstva se je kar trlo na vrtu, ki je viharno ploskalo pevcem. Tja je došel tudi dež. posl. istrski veleč. g. dekan Kompare. V imenu konsumnega društva je gosp. Godnik napil temu gospodu, na kar je vse ljudstvo navdušeno pozdravljalo vrlega zastopnika rojakov istrskih. Gosp. Kompare se je zahvalil prisrčnimi besedami. Od vseh strani so mu doneli nasproti „Slava“, „Živio“, „Hočemo, hočemo“, ko je govornik slavil slovensko rodoljubje in je pozival k vztrajnosti, vsikliknivi: Naša stvar je pravična, zato mora zmagati! Na to so pevci zapeli cesarsko pesem; množica je poslušala stojé in razoglavlja, a ob kraju vrta so se prižigali umetaini ognji. Ta prizor naj bi si bili prišli ogledat — klevetniki!

Tudi v gostilni našega rodoljuba Josipa Katalana je bilo jako živahno. Tam so prepevali pevci društva „Zarja“ v družbi z nekaterimi pevci „Slov. pevškega društva“. Ad vocem „Zarja“. Za vsako ceno so hoteli poznani nasprotniki ugonobiti to društvo. Zastonj jim je ves trud in vse — intrige. Društvo se razcvita sedaj tako lepo, kakor že dolgo ne! Tu vidimo zopet: vztrajati treba!

Čini Avite culture. IV nedeljo zvečer je sedelo več gostov v gostilni „Al Stiriano“ na novi cesti. Gosti so bili deloma Slovenci, deloma Italijani. Kar nenkrat je več Italijanov in Italijank ostavilo gostilno in že par minut potem jelo je leteti kamenje v gostilno skozi vrata in okna; kamenje je razbilo mnogo posode in je povzročilo mnogo škode in seveda tudi strahu med gosti, vsled česar se je moral zapreti lokal. Važno pa je intrebati konstatirati, da ni bilo poprednika tega prepira mej gosti!! Gotovo je torej, da v gostilni ostali gosti niso dali najmanjšega povoda za ta divjaški napad od sinov avite culture! Čujemo, da so že sinoči zaprli jednega teh junakov, ostali pa so menda včeraj prišli v roko pravice.

O štrajku delavcev v trgovini z lesom. Ozirom na dotično notico, ki smo jo prijavi v soboto, naprosili so nas trije štrajkujočih delavcev, da popravimo to vest v toliko, da delavci zahtevajo 9 urno delo v dobi od 15. oktobra do 15. marca z 1½ ure počitka, in 10 urno delo od 15. marca do 15. oktobra z 2 urami počitka. Zajedno zahtevajo povišanje mezde na 2 gl. na dan. Ti delavci zatrjajo, da so njih zahteve opravilene ozirom na težko in naporno delo, ki je morajo opravljati. — Po govorjenju teh delavcev zdelo se nam je, kakor da nam hote nekako očitati nedobrohotnost do štrajkujočih delavcev. Tako očitaje je po vsem neosnovano. V prvo dotične notice nismo pisali sami, ampak došla nam je od strani, ki mnogo občeje z delavskimi krogi. Ni jedne besede ni bilo v naši notici, s katero bi bili hoteli označiti zahteve delavcev pretiranimi, namreč je pripoznano tam izrecno, da delo teh delavcev je res „zelo težko“, in izražena želja, da se pobiljša stanje lesnim delavcem. Jedino iz česar menijo nekateri, da morejo sklepati o naši namišljeni nedobrohotnosti do delavcev, bi bilo to, da smo svarili k previdnosti, da delavci dobro premislijo, predno store ta korak. A posledice marsikaterega štrajka nas poučujejo, da ravno ob takih prilikah treba res treznega premisleka in skrajne previdnosti. Mi ne obsojamo štrajkov na sploh in v načelu — saj se navadno postavljamo na stran štrajkovcev, v kolikor so opravilene njih zahteve. To smo pokazali nedavno povodom štrajka v Lloydovom arzenalu. Naši predali so vsikdar odprti težnjam in pritožbam delavcev in vsikdar smo pripravljeni po-

magati, ako je sploh to mogoče naši skromni besedi. V tem pa se menda ne kaže ne dobrohotnost, ako svarimo delavce, naj bodo — računarji! Prva zapoved onemu, ki se je česa letil, je vendar ta, da je meril vsaj približno, da doseže postavljeni svoj cilj: Če kje, velja to še posebno za štrajkovce. Zato in le zato smo opozarjali delavce na slabo sedanje stanje trgovine z lesom. V našem dopisu ni bilo rečeno, da štrajkovci ne dosežejo svojega cilja, pač pa smo smatrali za svojo dolžnost, priobčiti pomisleke dopisnikov, radi katerih bi se utegnili dogoditi, da štrajkovci ne dosežejo svojega cilja. O takih slučajih pa vemo, da nastajajo za delavce slabe posledice. To smo hoteli reči in nič drugega. — Sicer pa so brezpotrebna vsa nadaljna zatrjevanja, da želimo le vse dobro štrajkujočim delavcem, ko povemo, da so ti delavci po ogromni večini Slovenci, naši bratje in člani naših društev.

Novi pridobinski davek. (Dalje). Ali poljedelstvo in gozdnarstvo plačujeta pridobinski davek? Gledé osvobojevanja poljedelstva in gozdnarstva od splošne pridobnine bilo bi opaziti, da odgovarja namenu zakona, da tudi po uveljavljenju novega zakona ostane pri dosedanjem omejevanju pridobnine nasproti poljedelstvu. K poljedelstvu in gozdnarstvu pripadajočimi, torej pridobnini ne podvrženimi se smatrajo poljedelske in gozdnarske postranske obrti, v kolikor se načelno bavijo prirejanjem lastnih izdelkov; k takim pa ne spadajo pivovarne, konsumni oddaji podvržene žganjarije, tovarne sladkorja in druga podjetja izrečno industrijskega značaja. V pomirjenju poljedelcev naj služi, da dolžnost, plačevati pridobnino, še ni nastopala tedaj, ako se na podjetju, določenem le za obdelovanje lastnih pridelkov poljedelstva, prireajo tudi drugi ne samopridobljeni izdelki, v kolikor je to potrebno, da se vzdržuje normalno opravljanje. Sosebno ne bo treba plačevati pridobnine v takih slučajih, ako je produkcija urejena za določeno mero in ako vsled elementarnih nezgod (slabih letin, kuge med živino itd.) ni možno pridobivati produkta, potrebnega za redno izdelovanje. Da se v takih slučajih vzdrži normalno delovanje, smeti je izjemoma pritegniti tudi ptujih produktov. — K gospodarstvu in kmetijstvu spada in je oproščeno pridobnine tudi izkoriščevanje tako imenovanih pacifikacijskih zemljišč, to je zemljišč, ki so se odtegnila poljedelstvu za druge svrhe (n. pr. opekarne, kamenolomi itd.), ako ni s tem združeno še kako drugo izdelovanje. Če je pa n. pr. s kamenolomom združena tudi kamenoseška obrt, potem nastopa dolžnost plačevanja pridobnine. Nepodvržena pridobnini je slednjič prodaja poljedelskih in gozdnarskih pridelkov (žita, krompirja, vina, sadja, mleka, drv itd.), izvzemši prodajo na drobno v vedno odprtih, v to svrhe določenih prodajalnicah ali zalogah, ki niso v tistem kraju, kjer se vrši gospodarsko ali poljedelsko pridelovanje. Kraj pridelovanja je namreč tam, kjer so deli posestva. Tak kraj je tudi bivališče davkoplačevalca, ako ni preoddaljeno od posestva. Mislamo si tu slučaj, da posestvo leži v jedni občini, lastnik pa biva v sosednji, od kjer v resnici opravlja svoje posestvo. (Pride še.)

Prenos Kopitarjevih kostij. „Slovenska Matica“ je določila, da se prenese kosti Kopitarjeve iz Marksovega pokopališča na Dunaju istodobno v Ljubljano, kadar se prenese kosti Srba Vuka St. Karadžića v Beograd. To se ima zgoditi tekoče leto meseca kimovca.

Vročina v Dalmaciji. V Dalmaciji vlada letos izredna vročina, ki tirja mnogokatero žrtev. Tako so umrli od žeje 3 vojaki na potu iz Zadra v Drniš. „Crvena Hrvatska“ javlja, da so na orožnih vajah v Popovem Polju poginili štirje pešci in pet topničarjev. Več konj je istotako poginilo od presilne vročine, istotako volov in druge živine po vsej Dalmaciji.

Nov hôteľ v Mostaru. Bogataš Komadin v Mostaru zida nov hôteľ, kateri bo ugajal vsem modernim zahtevam gostov. Hôteľ bo stal 300.000 goldinarjev.

Medved ubil vola. V Lasici v Bosni je 11. min. meseca ubil medved vola, ki je last Tome Lučiča. Vol se je pasel z drugo govedjo v planini Igman, ko je pribrumel medved. Lomila sta se z medvedom dolgo časa in pastirjem se je posrečilo naposled, odpoditi zver. A vol je bil tako premikasten, da je poginol.

Strelna ubila celo družino. Iz Caserte v južni Italiji se javlja vest, da je dne 15. t. m. v dolini Cassina razgrajala grozna nevihta. Med ogromnimi drugimi nesrečami ki jih je povzročila huda ura, je bila tudi ta, da je udarila strelna v neko hišico in ubila ondi celo družino, sestoječo iz sedem oseb.

Samomori v prvi polovici leta 1897 na Dunaju. V prvi polovici tega leta umorilo se je na Dunaju, kakor je razvidno iz prijav policiji, 210 ljudi in sicer v prvi četrtini 90, v drugi 120, — kar dokazuje, da iščejo samomorilci naravo za svoje naklepe. Od teh 210 samomorilcev je 157 moških in 53 žensk, kar znači zopet, da si ženska v skrajni sili lože pomaga v življenji nego moški in da je mnogo bolj elastične naravi nasproti nesrečam, nego pa mošak. — Vendar pa so to samo statistične številke. Koliko pa izginja ljudi z Dunaja, o katerih ni nikdar več glasu.

12 milijard časopisov. Po neki najnovejši statistiki znaša vsenkupno število časopisov, kolikor se jih tiska na zemlji, 12 milijard iztisov (ena milijarda je tisoč milijonov, en milijon desetkrat sto tisoč). S temi listi pokrilo bi se širjave 30.000 štirjaskih kilometrov. Papir, na katerem se tiska to časopisje, bi tehtal 781.240 ton (jedna tona je deset met. stot.). Ako bi vse te iztise tiskal jeden sam stroj, potreboval bi zato celih 333 let, predno bi izšel prvi časopis. Ako bi se pa vsa ta množina časopisov zložila na jeden kup, napravil bi se 80.000 metrov visok papirnati stolp. Če se konečno izračuna, da čita vsak človek časopise samo 5 minut na dan, tedaj bi vsi ljudje na zemlji potebovali nič manj nego 100.000 let, ako bi hoteli prečitati vse te časopise.

Stradalec Succì se producira sedaj v Veroni se svojim žolodcem. Veronezi mu niso prav zaupali in radi tega se je dal Succì zazidati. In stradal je zazidan 10 dni. Ko je začel stradati, je tehtal 72 klg., zdaj pa tehta samo še 66 in pol klg. Ko so ga spustili iz hišice, je bil Succì še tako čvrst, da je telovadil in naposled še jahal. Zdaj bo Succì stradal še 14 dnij. — No, v Italiji mislimo da ima Succì še mnogo konkurentov, le da se ne producira javno na Succijev način, sicer pa so navajeni stradati po ravno tako dolgo — nezazidani! Morda bi tudi njim ne — „zaupali“ Veronezi posebno!

Oklic slovenskim abiturijentom!*

Akademsko društvo „Slovenija“, katere geslo je „Vse za narod in svobodo“ in katere združuje že 57 tečajev slovenske akademike na Dunaju, vas vabi, da postanete njeni člani.

Društvo vam ponuja na izbero domačih in tujih časopisov in leposlovnih listov (skupaj 52 po številu), tudi njegova knjižnica je založena precej bogato (šteje blizu 2000 zvezkov). Že v minoletem letu so se osnovali v področji „Slovenije“ strokovni klubi, v katerih se člani iste stroke skupno pripravljajo za svoje delo v domovini in v katerih se spopolnjuje še sem ter tja pomankljiva terminologija. Tako se je oživil po nekaj letih tudi slovensko-zabavni klub.

Kak plemenit in vzvišen namen ima naše društvo, pričajo pravila sama, iz katerih naj navedemo tukaj le sledeče točke!

§. 1. Namen društva je, biti duševno in zabavno središče slov. visokošolcev na Dunaju in gojiti dijaški živelj mej svojimi člani.

§. 2. Sredstva v ta namen so: društveni shodi, seje, zabavni večeri, veselice, izleti, znanstvena in leposlovna predavanja, gojenje glasbe, društvena čitalnica in knjižnica.

§. 4. Redni člani morejo biti le slovenski slušatelji dunajskih velikih šol za časa svojih ukov.

§. 5. Vsak redni član ima pravo, da se udeležuje vsakršnih društvenih shodov in sej, na obnem zboru stavi predloge in resolucije, interpeluje predsednika ali odbor, debatuje, voli in se da voliti ter pohaja v čitalnico in uporablja društveno knjižnico.

Tovariši! Vstopite v naše društvo in omogočite, da bo kos svojim nameram!

Na svidenje na Dunaju!

Za odbor akad. društva „Slovenija“.

jur. Metod Dolenc phil. Anton Jeršinič
tč. predsednik. tč. tajnik.

*) Kdor želi pojasnila, obrne naj se do t. predsednika jur. Metod Dolenc (Grm. Novo mesto) ali pa do t. Dr. phil. V. Kušarja (Dunaj, VIII. Lederergasse 20.)

Najnovejše vesti.

Trst 19. Vodja socialistov Gerin, rojen v Sežani, se je po sedemletnem bivanju na Dunaju, vrnil v Trst. Včeraj ga je pričakovalo na južnem kolodvoru 400 socialistnih demokratov ki so ga navdušeno sprejeli.

Carigrad 17. V današnji seji za pogajanja miru se je od turške strani skušalo še na različne načine nasprotovati giede uredbe meje. Poslaniki so bili radi tega vedenja sila nevoljni in so zahtevali energično pisane izjave v tej zadevi. Vendar je upanje, da se pogajanja skoro završe, čeravno utegne Turčija še delati raznih neprijetnosti.

ZAHVALA.

Za srčno sočutje, ki se nam je skazalo povodom bolezni in smrti predragega brata, gospoda

Ivana Fabiani,

trgovca in posestnika,

za darovane krasne vence in mnogobrojno spremstvo pri pogrebu, posebno čast. g. duhovnikom, kakor tudi vsem znancem in prijateljem od daleč in blizu, ter za ganljivo petje domačim pevcem in njih voditelju g. Hr. Ražem izražamo naj srčnejšo zahvalo. Bog povrni vsem!

V LOKVI, dne 18. julija 1897.

Marija Pakiž
Kristina Fabiani } sestri

Marija Fabiani, teta

Prva trgovina z oljem v Trstu!

Velika korist!

Pošiljatve olja od 5 l. naprej.

Usojam si naznaniti svojim p. n. gg. odjemalcem na Primorskem, Kranskem in Štajerskem, osobito pa gg. trgovcem, kateri si naročajo od 100 kg. naprej, da zaradi močnej in razširjene moje trgovine, odlej dobijo naročeno blago na dom v ožniro prosto. Imam blago vselej prve vrste in postrežba je vedno točna, solidarna in poštena. Blago zamenim takoj, ako ne ugaja. Za Trst in okolico prosto na dom od 5 l. naprej, pustivši posodo na domu, brez are!

Cenik: jedilno olje l. 28; fino l. 32; finejša l. 36; najfinejša l. 40; namizno polfino l. 44; nam. fino l. 48; nam. finejša l. 52; nam. najfinejša l. 56; ekstrafino l. 60-64; specialitetno olje l. 72-80.

„Svoji k svojim!“ Pričakovaje obilo novih odjemalcev, beležim se zahvalno v naprej s spoštovanjem

Anton Širca, Acquedotto 9.

NAZNANILO.

Spodaj podpisani raznašalec lista „Edinost“ ki je zajedno URAR, priporoča se toplo p. n. občinstvu za popravljanje vsakovrstnih ur. Udani Friderik Colja, vratar hiše št. 8 via Solitario

Trgovinske brzojavke in v. v. v. v.
Budimpešta. Pioner za jeson 9.35 9.37 Pioner za spomlad 1.48 9.72 do 9.74 Oves za jeson 5.70 5.72
Koruzna za jeson 7.35 7.37 Koruzna za jesi 1897. 4.33 4.35
Koruzna nova od 78 kil. f. 9.70—9.85 od 79 kil. f. 9.75 9.90 od 80 kil. f. 9.85—9.90, od 81 kil. f. 9.90 9.95 od 82 kil. f. 9.95—10.00, od 83 kil. f. 10.00—10.05 od 84 kil. f. 10.05—10.10 od 85 kil. f. 10.10—10.15
Pšenica: Ponudbe, povpraševanje in promet živahno, rastoče trg 15-20 nvč. dražje. Oves 15 nvč. Rž. 20 nvč. Koruzna 10 nvč. dražje. Vreme: lepo!

Novi, Noraditranu Stadler for. 11.30 do —, Novi po f. 11.57.

Sava, Kava, Kofina, Kofina, Kofina za juli 46.75

november 47.75 silno rastoče danes.

Septemb. 39.25, september 39.25, za december 40.75 za marc 41.50, za maj 81.75 rastoče.

Dunajski cenik 19. julija 1897.	dane	predvčeraj
Državni doig v papirju	102.15	102.10
„v srebru	102.25	102.15
Avstrijska renta v zlato	123.35	123.25
„v srebru	101.20	101.20
Kreditno akcije	369.50	367.75
London 10 let.	119.50	119.50
Kapitoni	9.53	9.527
20 mark	11.73	11.73
100 itali. 100	45.55	45.50